

॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ अभीषून् रथाश्वरश्मीन् ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ सुपीडितंगाढं यथाभवति तथा परिष्वज्य ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ संविदं पुनरेष्यामीति निश्चयं कृत्वा ॥ २५ ॥ लोचनैरितिसर्वेन्द्रियाद्याहमपि परमात्मानं प्रथमं प्रतिमादिषु संचित्य मनोभिरिति पश्चात्प्रतिमां त्यक्त्वा मनसैव चितयेदित्युक्तं ॥ २६ ॥ २७ ॥ मनसोलये शौरिर्मनसमूर्तिरूपोऽतर्दधे अतएव ते अकामाः निर्विकल्प

कांचनं रथमास्थाय तादृश्यकेतनमाशुगं ॥ गदाचक्रासिशाङ्गधैरायुधैरावृतं शुभं ॥ १४ ॥ तिथावप्यथ नक्षत्रे मुहूर्ते च गुणान्विते ॥ प्रययौ पुण्डरीकाक्षः शैव्यसुग्रीववाहनः ॥ १५ ॥ अन्वारुरोहचाप्येनं प्रेम्णाराजायुधिष्ठिरः ॥ अपास्य चास्य यन्तारं दारुकं यन्तसत्तमं ॥ १६ ॥ अभीषून्संप्रजग्राह स्वयंकुरुपतिस्तदा ॥ उपारुत्थार्जुनश्चापि चामरव्यजनं सितं ॥ १७ ॥ रुक्मदंढं बृहद्वाहुर्विदुधां वप्रदक्षिणं ॥ तथैव भीमसेनोऽपि यमाभ्यां सहितो वली ॥ १८ ॥ पृष्ठतोऽनुययौ कृष्णमृत्विक् पौरजनैः सह ॥ स तथा भ्रातृभिः सर्वैः केशवः परवीरहा ॥ १९ ॥ अन्वीयमानः शुशुभे शिष्यैरिव गुरुः प्रियैः ॥ पार्थमामं च्य गोविंदः परिष्वज्य सुपीडितं ॥ २० ॥ युधिष्ठिरं पूजयित्वा भीमसेनं यमौ तथा ॥ परिष्वक्तो भृशं तैस्तु यमाभ्यामभिवादितः ॥ २१ ॥ योजनार्धमथोगत्वा कृष्णः परपुरं जयः ॥ युधिष्ठिरं समामं च्य निवर्त्तस्वेति भारत ॥ २२ ॥ ततोऽभिवाद्य गोविंदः पादौ जग्राह धर्मवित् ॥ उत्थाप्य धर्मराजस्तु मूर्ध्न्युपाधाय केशवं ॥ २३ ॥ पाण्डवो यादवश्चेष्टं कृष्णं कमललोचनं ॥ गम्यतामित्यनुज्ञाप्य धर्मराजो युधिष्ठिरः ॥ २४ ॥ ततस्तैः संविदं कृत्वा यथावन्मधुसूदनः ॥ निवर्त्य च तथा रुच्छ्रात्पाण्डवान्सपदानुगान् ॥ २५ ॥ स्वां पुरीं प्रययौ हृष्टो यथाशक्रोऽमरावतीं ॥ लोचनैरनुजग्मुस्ते तमादृष्टिपथात्तदा ॥ २६ ॥ मनोभिरनुजग्मुस्ते कृष्णं प्रीतिसमन्वयात् ॥ अतस्तमनसामेव तेषां केशवदर्शने ॥ २७ ॥ क्षिप्रमंतर्दधे शौरिश्चक्षुषां प्रियदर्शनः ॥ अकामा एव पार्थास्ते गोविंदगतमानसाः ॥ २८ ॥ निवृत्योपययुस्तूर्णं स्वं पुरं पुरुषर्षभाः ॥ स्यंदनेनाथ कृष्णोऽपि त्वरितं द्वारकामगात् ॥ २९ ॥ सात्वतेन च वीरेण पृष्ठतो यायिना तदा ॥ दारुकेण च सूतेन सहितो देवकीसुतः ॥ सगतो द्वारकां विष्णुर्गुरुत्मानिव वेगवान् ॥ ३० ॥ वैशंपायन उवाच निवृत्य धर्मराजस्तु सह भ्रातृभिरच्युतः ॥ सुहृत्परिवृतो राजा प्रविवेश पुरोत्तमं ॥ ३१ ॥ विस्तृत्य सुहृदः सर्वान् भ्रातृन् पुत्रान्श्च धर्मराट् ॥ मुमोद पुरुषव्याघ्रो द्रौपद्या सहितो नृप ॥ ३२ ॥ केशवोऽपि मुदा युक्तः प्रविवेश पुरोत्तमं ॥ पूज्यमानो यदुश्रेष्ठैरुग्रसेनमुखैस्तथा ॥ ३३ ॥

समाधिस्थाः यदा सर्वे प्रमुच्यन्ते कामायेस्य तद्दिश्रिताः अथ मर्त्योऽमृतो भवत्यत्र ब्रह्मसमश्नुत इति श्रुतेः यतो गोविंदे निर्विकल्पे ब्रह्मणि गतं लीनं मानसं येषां ते तथा भूताः ॥ २८ ॥ निवृत्येति समाधिसुखानुभवानंतरं व्युत्थानं ध्वनितं ॥ २९ ॥ सगत्वेति पाठे गत्वा शीघ्रगमनशीलः गमेऽन्येभ्योऽपि दृश्यत इति कनिष्कः अनुदात्तोपदेशेति अनुनासिकलोपेह्रस्वस्येति तु गागमः ॥ ३० ॥ ३१ ॥ ३२ ॥ ३३ ॥